

2016-01-07

Remissvar på Remissunderlag Framtidens skola

Kontaktperson för Svenska kyrkan Råneå församling

Namn: Gisela Haupt

Kontaktuppgifter gisela.haupt@svenskakyrkan.se

Svenska Kyrkan är en av de remissinstanser, som erbjudits att yttra sig över Luleå kommuns "Remissunderlag Framtidens skola". Svenska kyrkan/Råneå församling täcker geografiskt i större delen av Råneå Rektorsområde. Inom vår församling finns Vitåskolan och Råneskolan. Den tredje skolan, Persöskolan, som tillhör Råneå rektorsområde ligger i Nederluleå församling, vilket innebär att vi hänvisar till Nederluleå församlings remissvar betr. Persöskolan.

Råneå församling omfattar alltså geografiskt Luleå kommun längs Råneälv (upp till Niemisel) och längs Vitådalen. Angränsande församlingar är Nederluleå, Gunnarsbyn (Boden pastorat) och Töre församling.

Remissförslaget Framtidens skola förordar en lösning, som innebär att små skolor i kommunen ersätts av större enheter; med 400-600 elever.¹ Utredarna menar att större enheter löser många av skolans problem. Målsättningen är en likvärdig skola för alla barn i Luleå kommun.

Råneå församling menar att Luleå kommuns målsättning om **en likvärdig skola** i praktiken måste leda till att skolans struktur och storlek anpassas till de varierande förutsättningar som finns i kommunen. Vi förutsätter att Luleå kommun tar hänsyn till att boende i glesbygd respektive tätort är en faktor att ta hänsyn till, att avstånd mellan hem och skola är avgörande för placering av skolor och att kommunikationer som påverkas av klimat och årstid ingår i förhållanden som inte kan förbises. Tyvärr redovisar remissförslaget inte ambitioner till lokal anpassning enligt ovan. Därmed försvinner förutsättningen för en likvärdig skola för alla barn i kommunen.

Den klart uttalade utgångspunkten för förslaget är **problemet med bemanning**. Lösningen som presenteras är att skolorna blir större

---

¹ S. 36 enligt en amerikansk studie en medelstor skola.

2016-01-07

skolenheter. Detta upprepas som variationer på samma tema gång på gång i förslaget "...det faktum att större skolor ger bättre förutsättningar för bemanning och kan erbjuda attraktivare tjänster för personal och ledning"² Skälet till en förändrad skolstruktur är alltså främst en brist på behöriga lärare.³

Vi menar att bristen på behöriga lärare nu och några år framåt inte håller som skäl till en förändrad skolstruktur. En förändrad skolstruktur måste prövas, införas stegvis med möjligheter till revidering för att bli långsiktig och hålla kvalitet.

I den målbild som Luleå kommunfullmäktige fastställde 2015-06-15 talas om de förutsättningar som skulle göra skolan i Luleå till en nationell förebild.⁴

Utredningsgruppen för Framtidens skola menar sig alltså ha funnit svaret dvs. **en** enda form/lösning som ska tillämpas över hela Luleå kommun. En lösning som innebär att alla barn i Luleå ska gå i stora skolor. Utredningen pekar på **en (1)** form för hur skolan ska byggas och bemannas. "Heureka; vi har svaret och sanningen." verkar utredarna tro. Sanningen är sällan enkel och okomplicerad.

Remissförslaget hänvisar till Skolverkets lägesbedömning 2013, där skolverket lyfter fram framgångsfaktorer som talar "om arbetsro, öppenhet och trygghet".⁵ Skolverket framhåller vikten av goda lärare. Skolverket gör ingen koppling mellan elevunderlag, skolans storlek och en bra skola.

En god skola kan förvisso vara en stor skola, men en god skola kan också vara en liten skola.

---

²s.17. s.4 : "en förändrad skolstruktur med större enheter skulle innebära många möjligheter ur ett kompetensförsörjningsperspektiv." färre och större enheter ger också positiva effekter på grundskolans måltidsorganisation..."

³s.1 Utifrån det faktum att större skolor ger bättre förutsättningar för bemanning och kan erbjuda attraktivare tjänster för personal och ledning, finns anledning att se över skolstrukturen.

⁴s. 20 genom att vara moden och attraktiv, - ge alla barn förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling, vara bemannad med behöriga och kompetenta lärare som garanterar utbildningskvaliteten, vara en trygg skola med många olika kompetenser nära barnen och eleverna.

⁵s.20.

2016-01-07

Visst kan en goda och engagerade lärare ha sin arbetsplats i en stor skola, men samtidigt kan goda och engagerade lärare också ha sin arbetsplats på en liten skola. Mångfald är ett ord som kan tillämpas här.

Vi vet av erfarenhet att det ofta blir problem med förenklade lösningar när de möter verkligheten. Vi menar att en identisk lösning är inte synonym med en likvärdig lösning.

Barnens liv och livsmiljö är inte identisk för alla barn i något avseende. Skillnader finns på både gott och ont. Alla barn i kommunen bor inte i identiskt lika bostadsområden, alla barn i kommunen kan inte nå sin skola inom promenad- eller cykelavstånd. Alla barn i skolan bor inte i tätort. Därför kan inte samma skolstruktur upprepad över hela kommunen skapa en likvärdighet

Till de barn som kommer att drabbas negativt av utredningens förslag hör Vitåskolans barn, vars vardag radikalt skulle förändras om Framtidens skola genomförs i Råneå rektorsområde. Vi ser främst på konsekvenserna för grundskolan f-åk6.

Förslaget innebär att barnen som bor i Vitådalen ska bussas först en kortare eller längre sträcka längs "sin" älvdal, sedan ut på E4 till eller från skolan i Råneå. En stor del av skolåret ligger som alla vet under höst, vinter och vår. Det innebär att barnen kommer att färdas i höstmörker, på hala vägbanor, i snöoväder längs vägar, som trafikeras av såväl tung som snabb trafik. De barn som bor i Forsnäs (ännu inte skolpliktiga) ska från hembyn samma väg som Vitåbarnen alternativt genom skogen till Orrbyn och därifrån till Råneå. Enligt remissförslaget skulle inget barn få en restid med buss på mer än 50 minuter. Förutom att en resa på 50 min är lång för ett barn i förskole- eller "lågstadieklass" påverkar väglag, höst- och vintermörker också restiden.

För oss som kyrka och församling är de förutsatta restiderna för Vitåbarnen till Råneskolan inte acceptabla. Att skolskjuts är kostnadsfri kompenserar inte skolvägens längd i tid och sträcka.⁶ Svenska kyrkan i Råneå menar att det inte finns någon

---

⁶s.4. Enligt skollagen har elever med en resväg som uppfyller avståndskraven rätt till skolskjuts. I förslaget ökar antal skolskjutsar något.

2016-01-07

anledning att ha enbart en enda stor skola i Råneå rektorsområde där avståenden är långa och där utredarnas vision om närhet mellan boende och skola inte är möjlig att genomföra.

Vi säger: "Våga sakta farten, pröva er fram!". Idag är Furuparksskolan Luleå kommuns största grundskola f-6 med 472 elever. Den skolan uppfyller troligen utredningens vision om närhet mellan boende och skola för de barn som går där.

Enligt remissförslaget har 79 % av grundskolorna i Luleå ett elevunderlag på 101-200 elever.⁷ Luleå kommun lyfter gärna fram utmärkelser där man fått pris för goda lärare och gott lärande i den struktur och de enheter, som finns idag.

Ett beslut byggd på remissförslaget innebär att fördelningen stora och små skolor förändras radikalt. Med en snabb och oprövad förändring mot färre och större skolor riskerar Luleå kommun att förlora sin status som nationell förebild för den goda skolan. Det finns inga utredningar som visar att remissförslagets förändring leder till att Luleå kommun bibehåller sin plats som nationell förebild.

Luleå kommun ser fram emot en befolkningsökning. Det innebär att dagens bostadsbrist och bostadsmarknad måste förändras.

Råneå församling ser Råneå i hela sin vidd, som ett blivande tillväxtområde. En nedläggning av Vitåskolan kommer att hämma den tillväxten eftersom Vitådalen då delvis förlorar sin attraktionskraft för inflyttade barnfamiljer. Skolan ger liv och puls i dalen även om det är en aspekt som remissförslaget Framtidens skola inte beaktar. Däremot är den frågan viktig för oss som kyrka och förhoppningsvis också för de politiker, som har en helhetssyn på kommunen framtid och liv.

Svenska kyrkan, Råneå 2016-01-19

Gisela Haupt
kyrkoherde

---

⁷s.17.